

מקלטים ציבוריים

כללי .1

- 1.1 תושבי כפר סבא לא נזקקו השנים האחרונות לעשות שימוש המוני וממושך במקלטים הציבוריים, כמו תושבי אזורים אחרים בארץ, משמע אזורי עימות. המציאות שבה נמצאת מדינת ישראל אינה מאפשרת לזלזל באחזקת המקלטים השוטפת וקיימת החובה העירונית לדאגה למוכנותם המלאה והתקינה של כל המקלטים הציבוריים בעיר, כולל המקלטים הדו-תכליתיים. התחושה שאולי אין דחיפות לשמירה על תקינותם המוחלטת של המקלטים הציבוריים, לא צריכה להתקיים ולא צריכה להשפיע על מקבלי ההחלטות בבואם לקבוע את תקני כח האדם הנחוץ לאחזקת המקלטים על פי הוראות פיקוד העורף ומשרד הפנים ולא צריכה לגרום להפניית התקציבים המיועדים לאחזקת המקלטים ליעדים אחרים, תוך הזנחת נושא תחזוקת המקלטים.
- 1.2 על הרשות המקומית קיימת החובה לדאוג לתקינותם המלאה של כל המקלטים הציבוריים בעיר ולהמצאות כל ציוד החובה על פי הוראות פיקוד העורף ובוודאי על המערכת העירונית חלה החובה לטפל באופן שוטף, יומיומי ומהיר בכל התקלות וכן באחזקה השוטפת של כל המקלטים הציבוריים בעיר.
- 1.3 הביקורת מציינת שחלק מהמקלטים הציבוריים נבנו לפני שנים רבות ומערכות המים, מערכות החשמל והציוד שבהם חייבים בתחזוקה מתמדת ואף בחידושם.
- 1.4 חוק ההתגוננות האזרחית התשי"א - 1951 דן בגבולות אחריותה של רשות מקומית להקנות מקלטים בתחומה ולאחזקתם. "מקלט ציבורי", על פי הגדרתו בחוק הינו מקלט שלא נועד לבית או למפעל מסויים. בתקנות ההתגוננות האזרחית (השתתפות רשויות מקומיות) התשט"ז - 1955 נקבע, כי על הרשות המקומית מוטלת האחריות לאחזקתם התקינה של המקלטים, תוך דאגה לשמירה על שלמות הציוד והמתקנים ולשאת בכל הוצאה בגין כל קלקול או נזק בציוד או במתקן.
- 1.5 אגף שפי"ר הוא הגורם המופקד על אחזקת מבני הציבור והינו אחראי גם על אחזקת המקלטים הציבוריים בכפר סבא. על פי נתונים שהתקבלו ממחלקת

נכסים שבאגף ההנדסה, היו בעת הביקורת סה"כ 64 מקלטים ציבוריים בעיר. שטחם הכולל מגיע ל - 5,044 מ"ר. לביקורת נמסר כי בעת עריכתה 21 מקלטים מכלל המקלטים הציבוריים בעיר היו מקלטים "דו-תכליתיים", משמע - מקלטים אשר הושכרו ובהם מתבצעות בעיקר פעילויות בתחומי הרווחה, החינוך והתרבות (חלוקת המקלטים ראה בנספח א' לדו"ח).

1.6. הביקורת התייחסה בעיקר לנושא טיפול אגף שפי"ר באחזקת המקלטים והדאגה למוכנותם לשעת חירום, להליך השכרת המקלטים ה - "דו - תכליתיים" על ידי מחלקת הנכסים ואת טיב שיתוף הפעולה בין היחידות הקשורות בנושא.

2. פתיחת מקלטים בשעת חירום

2.1. באגף שפי"ר ישנו נוהל לפתיחת מקלטים במצב חירום. במחלקת פיתוח ותחזוקה הנמצאת במחסני העירייה שבאיזור התעשייה המזרחי, קיים ארון מפתחות לא נעול ובו מפתחות כל המקלטים בעיר כולל המקלטים המושכרים - כשהשוכרים מונחים ומחוייבים בחוזה על איסור בהחלפת מנעולי המקלט הנמצא בשימוש. מפתח לחדר בו נמצא ארון המפתחות, האמור, נמצא בידי עובד האחזקה האחראי על המקלטים ואצל סגן מנהל מחלקת פיתוח ותחזוקה. בנוסף קיימים ארבע צרורות מפתחות מאסטר לפתיחת כל המקלטים בעיר, צרורות אלה פזורים אצל אנשי האחזקה במחלקת פיתוח ותחזוקה.

2.2. כאמור, באגף שפי"ר קיים נוהל לפתיחת מקלטים בחירום ובעת מתיחות ביטחונית. לביקורת נמסר על ידי מנהל אגף שפי"ר, כי נערך רענון הנוהל לאנשי אגף שפי"ר. בפועל, לא נערך תרגיל לפתיחת מקלטים ומנהל אגף שפי"ר מסר לביקורת כי: "נוהל פתיחת מקלטים מוכתב על ידי הג"א הוא נוהל המחייב פתיחת מקלטים רק לפי פקודה".

הביקורת בדיעה, כי תרגול לפתיחת מקלטים, חיוני לצורך איתור מכשלות ולהפקת לקחים ומוצע כי תרגיל מעין זה ייערך אחת לשנה, לפחות.

2.3. בסיור שערכה הביקורת במספר מקלטים, נמצא כי, אכן, לא מוחלפים המנעולים בידי שוכרי המקלטים. הביקורת לא מצאה כי קיימים שלטי חוצות להכוונה למקלטים.

לדעת הביקורת התקנת שלטי הכוונה אלה נחוצה על מנת לסייע למשתמשים הפוטנציאליים במציאת מיקום המקלטים הציבוריים בעת הצורך ואף מתחייבת לאור האמור בתקנות ההתגוננות האזרחית (ציוד ושילוט במקלטים ובמחסים ציבוריים, תשמ"א - 1981), סעיף 9: "שילוט"

- (א) ליד כל כניסה למקלט ציבורי או חיצוני וליד כל מחסה ציבורי יותקן שלט שעליו כתוב באותיות דפוס ברורות "מקלט" או "מחסה". האותיות יהיו בצבע שחור, על רקע לבן המחזיר אור, גובה כל אות יהיה 72 מ"מ ורוחבה 50 מ"מ לפחות.
- (ב) על השלט המותקן ליד הכניסה למקלט ציבורי או למחסה ציבורי יסומן חץ המורה על כיוון הכניסה.
- לאור האמור בתקנות ההתגוננות האזרחית (ציוד ושילוט במקלטים ובמחסים ציבוריים, התשמ"א - 1981), תמוהה בעיני הביקורת הערת מנכ"ל העירייה בהתייחסותו לממצאי הביקורת: "אני סבור כי שילוט המכוון למחסה יש להציג רק כאשר ניתנת הוראה לפתוח את המחסות לציבור". לדעת הביקורת היות והחוק קובע אחרת יש לפעול על פי החוק ולא לפרשו.

3. ציוד חירום למקלטים ציבוריים

3.1 על פי האמור בתקנות ההתגוננות האזרחית (ציוד ושילוט במקלטים ובמחסים ציבוריים, תשמ"א - 1981) ועל פי הנחיית מחלקת התגוננות האוכלוסייה בפיקוד העורף, קיימת חובה לצייד כל מקלט ציבורי בערכה קבועה של פריטים כלהלן:

3.1.1 תרמיל עזרה ראשונה לחובש על תכולתו -

- ◆ 8 תחבושות אישיות
- ◆ 2 תחבושות בינוניות
- ◆ 2 תחבושות נגד כוויה
- ◆ 10 משולשי בד
- ◆ 20 פדי גזה
- ◆ 1 סד עץ מרופד
- ◆ 1 חוסם עורקים
- ◆ 1 איספלנית

◆ 3 אדי גזה

◆ 1 מספריים

◆ 10 סיכות בטחון

◆ 1 תרמיל.

3.1.2 מיכל מי שתייה עשוי מפוליאתלן או P.V.C. בנפח 160 ליטר למקלט בגודל של עד 32 מ"ר או בנפח של 320 ליטר למקלט גדול יותר.

3.1.3 שקים לאיסוף וסילוק אשפה (80 שקים למקלט בגודל של עד 32 מ"ר ו - 160 שקים למקלט גדול יותר).

3.1.4 שקים למילוי חול (60 שקים למקלט בגודל של עד 32 מ"ר ו - 120 שקים למקלט גדול יותר).

3.1.5 עמדת כיבוי אש הכוללת מחבט כיבוי, את חפירה, שני דליים ומטף כיבוי אש או 2 עמדות כיבוי אש למקלט הגדול מ - 32 מ"ר.

3.1.6 פנס זרקאור מיטלטל עם סוללת 6 וולט בעלת אורך פעילות רצופה של 7 שעות לפחות או 2 פנסים כאלה למקלט גדול מ - 32 מ"ר.

3.1.7 בית כסא כימי (יותקן במקלט שאין בו בית כסא תיקני) או שניים במקלט הגדול מ - 32 מ"ר.

3.1.8 אלונקה אחת למקלט בגודל עד 32 מ"ר ושתיים למקלט גדול יותר.

3.2 את ערכות ציוד החירום המיועדות למקלטים ניתן, על פי הנחיות פיקוד העורף לאחסן במרוכז במחסני העירייה ו/או במחסן אחר בניהול העירייה על מנת לשמור על תקינות הציוד האמור, בתנאי שקיים נוהל מתאים לחלוקה ופיזור הציוד בשעת חירום.

הביקורת מצאה כי הציוד שנמנה לעיל אינו נמצא במקלטים, ו/או בכל מקום או מחסן אחר של עיריית כפר סבא.

הביקורת ערכה בירור לגבי הציוד האמור - אצל מנהל אגף שפי"ר, מנהל מחלקת רכש, סגן מנהל מחלקת פיתוח ותחזוקה, האחראי על אחזקת המקלטים ומחסנאי העירייה ובמחלקת בטחון אצל - מנהל המחלקה, קב"ט מוסדות חינוך ורכז מל"ח פס"ח - בירור זה העלה כאמור, שאכן אין ברשות העירייה ציוד חובה - האמור לשמש בעת הצורך את המקלטים והשוהים בהם.

הביקורת רואה ממצא זה בחומרה - ומציעה כי הגורמים האחראיים יפעלו באופן מידי לרכישת ציוד זה ולמציאת מקום לאיחסונו במרוכז תוך הכנת נוהל לפיזורו בחירום. כל עוד הדבר לא יבוצע, עיריית כפר סבא פועלת בניגוד להנחיות הצבא ובניגוד לחוק ההתגוננות האזרחית (ציוד ושילוט במקלטים ובמחסים ציבוריים), התשמ"א - 1981 ותקנותיו. העובדות אושרו גם בתגובתו של עוזר מנכ"ל העירייה ומנהל מחלקת הבטחון (ראה נספח ד').

4. אחזקת מקלטים וציודם

4.1 על פי חוזר מיוחד של המנהל הכללי של משרד הפנים מאפריל 1999, ובהסתמך על חוק התגוננות אזרחית ניתנה הוראה מפורשת על חובת העסקת צוות של 3 עובדי תחזוקה ברשויות המקומיות בהן 80 מקלטים ציבוריים. לגבי רשויות מקומיות בהן פחות מ- 80 מקלטים נקבע כי יש להחזיק עובד אחד לכל 20 מקלטים, משמע בכפר סבא בה קיימים 64 מקלטים ציבוריים יש חובה להעסיק 3 עובדי תחזוקת מקלטים. הצוות אמור לכלול - חשמלאי, שרברב/מסגר ועובד כללי.

הביקורת העלתה כי באגף שפי"ר בעירייה, המופקד על אחזקת המקלטים הציבוריים בעיר, מועסק עובד אחד בלבד, עובד אשר ניתן להגדירו כעובד כללי. מעבר לכך הביקורת מציינת כי העובד האמור לא עבר כל הדרכה בדבר פעולות האחזקה המתחייבות על פי התקנות והוראות פיקוד העורף - כמו כן העובד לא מודע להוראות פיקוד העורף המתפרסמות מעת לעת.

בנוסף הביקורת מצביעה על כך שתקני כח האדם המתחייבים מהאמור בחוזר מנכ"ל משרד הפנים בהתבסס על חוק ההתגוננות האזרחית, לא מאויישים. מנהל אגף שפי"ר בתשובותיו לביקורת הודיע בכתב כי:

"תקני כח אדם על פי הג"א אינם מאויישים".

4.2. עובד האחזקה היחיד הקיים, מבצע לדבריו, ביקורת אחת לחודש בכל מקלט. בפועל לא קיימת כל תכנית עבודה לתדירות הביקורות, לא נערכת ביקורת יסודית לבדיקת התאמת כל המקלטים בעיר לנדרש בהוראות פיקוד העורף ולא נערך רישום ומעקב מוסדר על ביצוע הביקורות ו/או עבודת אחזקת המקלטים.

הביקורת התרשמה כי מצב זה ידוע למנהל אגף שפי"ר ומעקב על ביצוע עבודת התחזוקה נעשה על ידו באופן "אקראי", לדבריו. לדעת הביקורת אין די בכך.

4.3. הביקורת מציינת כי בהוראות פיקוד העורף אין הנחייה על תדירות מסויימת לביצוע ביקורת עצמית על ידי עובדי העירייה אולם על העירייה חלה החובה והאחריות לוודא תקינות מתמדת לאורך כל ימות השנה, של כל המקלטים והתאמתם לנדרש בפקודות פיקוד העורף.

הביקורת מעירה כי המצב שתואר לעיל אינו תקין. תקני כח האדם חייבים להיות מאויישים על פי הקבוע בחוזר מנכ"ל משרד הפנים; קיימת חובה להכשיר ולהסמיך את עובדי התחזוקה שיפעלו על פי הנדרש בהוראות פיקוד העורף. בנוסף, ממליצה הביקורת לערוך תוכנית עבודה שנתית לביקורות שוטפות במקלטים, לשלב בה ביקורת מקיפה בשיתוף עם פיקוד העורף לבדיקת התאמת המקלטים לנדרש בהוראות פיקוד העורף. כמו כן, מוצע כי ייערך רישום ממוחשב אודות ביצוע הביקורות השוטפות והדרוש תיקון על פיהן, כך שיהיה מעקב על ליקויים שיתגלו ומעקב על תיקונם.

במקרה ולרשות המקומית אין באפשרותה להרכיב צוותי אחזקה, אזי הרשות תעסיק על פי תקציב מתוכנן לנושא זה קבלנים שיפעלו בהתאם למפרט לאחזקת מקלטים, שפורסם על ידי פיקוד העורף/ענף הנדסה. (ראה חוזר מנכ"ל משרד הפנים בדבר הנחיות תקציב התגוננות אזרחית ברשויות מקומיות, פברואר 2000). הביקורת ממליצה לשקול לחלופין אפשרות זו.

5. תקציב תחזוקת מקלטים

- 5.1. תקציב תחזוקת המקלטים הינו חלק מתקציב ההתגוננות האזרחית ברשויות המקומיות. צה"ל בשיתוף משרד הפנים פירסמו הנחיות לגבי הכנת תקציב ההתגוננות האזרחית ברשויות המקומיות אשר מצאו ביטויים בחוזר המיוחד של מנכ"ל משרד הפנים מפברואר 2000.
- 5.2. על פי הנחיות צה"ל ומשרד הפנים - "הרשות המקומית תכין את הצעת תקציב התגוננות אזרחית מקומית לשנת התקציב על פי חוזר מנכ"ל משרד הפנים".
- הנחיות מנכ"ל משרד הפנים בעניין הקצבות הרשויות המקומיות בתקציביהן הרגילים לביצוע תפקידי התגוננות אזרחית מתייחסות לשני חלקים עיקריים והם:
- א. תקציב התגוננות אזרחית לפעולות מקומיות בתחומי הרשות.
 ב. תקציב התגוננות אזרחית לפעולות ארציות.
- ההנחיות שבחוזר המיוחד של מנכ"ל משרד הפנים מתבססות על חוק ההתגוננות האזרחית ובמיוחד על סעיף 10 א' לחוק ההתגוננות האזרחית תשי"א 1951 (תיקון תשכ"ט) הקובע: "תכלול רשות מקומית בתקציבה סכום לכיסוי ההוצאות של צרכי ההתגוננות האזרחית בתחומה".
- 5.3. בהנחיות שבחוזר המיוחד של מנכ"ל משרד הפנים פורטו גם תקני כח האדם שעל הרשות המקומית להקצות להתגוננות האזרחית.
- הביקורת התמקדה בהשוואה בין הנחיות מנכ"ל משרד הפנים ויישומן בהכנת תקציב עיריית כפר סבא. הביקורת העלתה, כי יש אי בהירות מוחלטת, לגבי תקציב ההתגוננות האזרחית של עיריית כפר סבא והעדר אחריות מוגדרת לגבי ניהול התקציב.
- הביקורת התרשמה כי קיים חוסר הפרדה ובהירות מוחלט, בין תקציב ההתגוננות האזרחית לבין תקציב תחזוקת המקלטים. עמדת גזברות העירייה היא - כי תקציב תחזוקת המקלטים הציבוריים נמצא בתוך תקציב תחזוקת מבני הציבור של אגף שפי"ר. הביקורת טוענת שגם אם נכונה

עמדת הגזברות לא ניתן לזהות את תקציב תחזוקת המקלטים בתוך תקציב התחזוקה הכולל של מבני ציבור כאשר אמורה להיות הפרדה והבחנה מוחלטת ביניהם.

המצב הקיים גורם לכך שללא הפרדת תקציב תחזוקת המקלטים הוא בעצם מנוצל לתחזוקה השוטפת של מבני הציבור. כפי המתואר לעיל, התוצאה היא אי התאמת תקני כח האדם, תקני הציוד ותקני התחזוקה הקיימים בעיריית כפר סבא להנחיית פיקוד העורף ולפירוט הסעיפים התקציביים כפי שנקבעו בחוזר מנכ"ל משרד הפנים.

5.4. על פי הנחיות מנכ"ל משרד הפנים בתיאום עם שלטונות צה"ל (פיקוד העורף)

ועל פי הצעת תקציב התגוננות אזרחית לשנת 2000 (פרק 723) אשר נקבע לעיריית כפר סבא, רשות שמספר תושביה כ - 82,000 בתאריך 1.1.2000:

א. תקני כח האדם אמורים לכלול (עבור כ - 60 מקלטים ציבוריים מתוכם 18 דו-תכליתיים), מחסנאי אחד מתוקצב ב - 113,058 ש"ח ושני אנשי תחזוקה בתקציב כולל של 237,058 ש"ח. תקציב זה מתבסס על העיקרון שהוזכר כבר לעיל: "בכל רשות יורכבו צוותי עובדים, כאשר כל צוות יכלול חשמלאי, שרברב/מסגר ועובד כללי לאחזוקת המקלטים הציבוריים. לכל 80 מקלטים צוות של 3 עובדים. ברשויות בהם מספר מועט של מקלטים יש להעסיק עובד אחד לכל 20 מקלטים".

"רשויות שאין באפשרותן להרכיב צוותי אחזקה תעסקנה, בתקציב המתוכנן לנושא זה קבלנים שיפעלו בהתאם למפרט לאחזוקת מקלטים שפורסם על ידי פיקוד העורף/ענף הגדסה".

ב. התקציב לחומרים למקלטים ובדק מחסנים מיועד לרכישת חומרים וחלפים לאחזקה ובדק, כיסוי הוצאות חשמל, מים וניקיון המקלטים הציבוריים (כולל דו-תכליתיים). הנחיות מנכ"ל משרד הפנים בחוזר המיוחד מפברואר 2000 קובע: "רשויות בהם יותר מ - 10 מקלטים ציבוריים 836 ש"ח למקלט רגיל ו - 50% מסכום זה למקלט דו-תכליתי".

ג. על פי חוזר המנכ"ל: "השתתפות בתקציב הג"א כלל ארצי בסכום של 5.72 ש"ח לנפש".

מעיון שערכה הביקורת, בדו"ח ביקורת תקציב הג"א שערך פיקוד העורף לעיריית כפר סבא, נמצא כי, עיריית כפר-סבא מדווחת

לפיקוד העורף חלוקה תקציבית כמתחייב מהוראות החוק, כאשר בפועל לא מצאה הביקורת כל דימיון בין תקציב זה לתקציב השנתי של העירייה, כאשר כמוזכר כבר מספר פעמים בדו"ח זה אין לעירייה תקציב נפרד להתגוננות אזרחית כמתחייב בחוק ובהוראות מנכ"ל משרד הפנים.

ממצאי הביקורת אם כן, מראים כלהלן:

- (1) בפועל נמצא כי בעיריית כפר סבא מטפל בתחזוקת ובדיקת המקלטים הציבוריים, עובד אחד ממחלקת פיתוח ותחזוקה של אגף שפי"ר, אשר בנוסף לתחזוקת המקלטים עוזר לתחזוקת מבני הציבור. משכורתו מתוקצבת במסגרת תקציב אגף שפי"ר. בנוסף העלתה הביקורת שבתקציב הג"א של עיריית כפר סבא תוקצבו בשנת 2000 כ - 410,000 ש"ח עבור שכר ונלווים, אך לא ברור על ידי מי מאיישים תקנים אלה ועל פי איזה מפתח, ומי בעצם הם מקבלי שכר זה.
- (2) כפי שנמסר לביקורת מסגן גזבר העירייה - תקציבי תחזוקת המקלטים כלולים בתקציבי התחזוקה של אגף שפי"ר. תמוה בעיני הביקורת שתקציב החומרים והשרותים המיועד בין היתר גם לכיסוי הוצאות חשמל מועמס על תקציב אגף שפי"ר ובמקביל בחשבון הג"א כללי בגזברות תוקצבו 165,600 ש"ח עבור חשמל כאשר נכון לתאריך ביצוע הביקורת (אוקטובר 2000) נוצל סכום של קרוב ל - 200,000 ש"ח בסעיף זה. (גרעון תקציבי יחסי לתקופה של 10 חודשים של כ - 30,000 ש"ח). על פי ממצאי הביקורת המתבססים על נתונים שהתקבלו ממחלקת הנכסים, היות ורוב המקלטים הם דו-תכליתיים העירייה היתה אמורה לתקצב רק 50% מהסכום שנקבע בחוזר מנכ"ל משרד הפנים היינו כ - 420 ש"ח למקלט דו - תכליתי.
- (3) לצורך ההשתתפות בתקציב התגוננות אזרחית כלל ארצית, תוקצב בשנת 2000 סך 313,900 ש"ח. בעת הביקורת נוצלו כבר בחודש אוקטובר כ - 323,000 ש"ח היינו גרעון תקציבי יחסי לתקופה של כ - 9,000 ש"ח. על פי מספר תושבי העיר כפי שמופיעים במסמכי פיקוד

העורף ומשרד הפנים, הסכום שהיה אמור להיות מתוקצב בסעיף זה מגיע לכ - 469,000 ש"ח (5.72 ש"ח X 82,000 תושבים). לא ברור מדוע למרות הנחיות משרד הפנים ופיקוד העורף הסכום שנכלל בתקציב העירייה היה נמוך בהרבה לעומת הסכום על פי מפתח החישוב.

(4) על פי תקנות ההתגוננות האזרחית (השתתפות רשויות מקומיות) (תיקון) תשמ"ד 1984, על הרשויות המקומיות מוטלת האחריות לשלמות המתקנים והציוד של ההתגוננות האזרחית הנמצאים בתחומה ובאחריותה. כדי לאפשר לרשויות לעמוד בדרישות התקנות, על הרשות לבטח את הציוד כנגד גניבה, שריפה, סיכוני חשמל, שטפונות וכו'. הביקורת מעירה כי אין ביטוח נפרד לנושא זה (ראה פרק 10 - "ביטוחים" להלן).

6. תקציב אחזקת המקלטים

6.1 בחוזר המנהל הכללי של משרד הפנים (אפריל 1999) נקבעו ההנחיות בעניין הקצבות הרשויות המקומיות בתקציביהן השנתיים לביצוע תפקידי הג"א. סעיף 10 א' לחוק ההתגוננות האזרחית תשי"א 1951 (תיקון תשכ"ט) קובע: **"תכלול רשות מקומית בתקציבה סכום לכיסוי ההוצאות של צרכי ההתגוננות האזרחית בתחומה"**. הסכום שיוקצב להוצאות שלעיל, יהיה בהתאם להנחיות שבחוזר המנהל הכללי המוזכר לעיל. לפיכך, התקציב לאחזקת המקלטים בעיר, אמור להיות על פי מפתח התקציב שנקבע לשנת 2000 על ידי פיקוד העורף ומצא ביטוי בהנחיות שבחוזר מנכ"ל משרד הפנים.

הביקורת מצאה, כי באגף שפי"ר, אין תקציב מיוחד לאחזקת המקלטים הציבוריים כמתחייב מהאמור בחוזר מנכ"ל משרד הפנים. הביקורת מעירה כי מצב זה אינו תקין ובפרט שנמצא כי יש חוסר בתקצוב לאחזקת המקלטים, דבר המצביע על הצורך לשנות את הגישה הקיימת ולהפנות את התקציב האמור כמתחייב לייעודו.

מנכ"ל העירייה, בהתייחסותו לממצאי הביקורת (ראה נספח ה') אמר כי "השילוב של תחזוקת המקלטים בתחזוקה הכללית הוא נכון יותר מבחינה מקצועית, ותחזוקת המקלטים יוצאת נשכרת מהם" הביקורת מכבדת את הגישה של מנכ"ל העירייה בנדון, אך מציינת שחוזר מנכ"ל משרד הפנים

וחוק ההתגוננות האזרחית תשי"א 1951 (תיקון תשנ"ט), קובעים אחרת ולכן אין לאף גורם שיקול דעת בעניין ויש לפעול בהתאם לחוק ולהוראות.

6.2. הביקורת ערכה סיור בשלושה עשר מקלטים שנבחרו באופן אקראי (כ - 20% מכלל המקלטים הציבוריים בעיר) ובדקה את תקינותם והתאמת המקלטים לאמור במפרט לאחזקת מקלטים שנמסר לה ממחלקת התגוננות אוכלוסייה בביקוד העורף.

נמצא כי מרבית המקלטים תוחזקו בצורה משביעת רצון. יחד עם זאת נמצאו מספר ליקויים:

א. נמצאו מספר מקלטים דו-תכליתיים אשר בהם אוחסן ציוד כבד יחסית התופס יותר מ - 20% משטח המקלט, מצב העלול למנוע שימוש במקלט למחסה בשעת חירום. ממצא זה נוגד את ההודעה על רישיון כללי לשימוש דו - תכליתי במקלטים (ילקוט הפרסומים 2658 מיום 18.09.1980, סעיף ג' (1), לפיו - "לא יימצא במקלט ציוד או ריהוט קבוע או כבד התופס יותר מ - 20% משטח המקלט העלול למנוע שימוש במקלט למחסה בשעת התקפה, או שמגוריו יידרש זמן של יותר מארבע שעות מהכרות מצב הכן להתגוננות אזרחית, או מועד מתן התראה מפיקוד העורף".

ב. נמצאו מספר מקלטים דו-תכליתיים אשר קיים בהם ציוד דליק. ממצא זה נוגד את ההודעה על רישיון כללי לשימוש דו-תכליתי במקלטים (ילקוט הפרסומים 2658 מיום 18.9.1980, סעיף ג' (2), לפיו: "לא ימצא במקלט כל ציוד או חומר דליק, רעיל או אחר (לרבות בציפוי קירות או תקרות), אשר עלול להפריע לחוסים במקלט או לסכנם".

הביקורת בדיעה כי הימצאות חומרים דליקים במקלטים ואחסון ציוד כבד כגון ריהוט, ציוד תפאורה וכד' - בחלק מהמקלטים, חושף את האמורים להמצא בהם בחירום ולשוהים בהם בשגרה לסכנת פגיעה מדליקה. הביקורת מדגישה גם, כי במקלטים שנבדקו לא נמצאו מטפי כיבוי אש, למעט במקלט אחד בלבד (על פי דיווחים שנמסרו לביקורת, זהו מצב המאפיין את כל המקלטים בעיר), דבר המחמיר את הסכנה. (ראה סעיף 6.2. ד' להלן).

ג. מעיון בחוזה שכירות למקלט דו-תכליתי, שנמסר לביקורת על ידי מחלקת נכסים, מתברר כי לא מצויינים בו מפורשות האיסורים וההוראות כמשתמע מהאמור בהוראות פיקוד העורף.

הביקורת ממליצה, כי להבא, מחלקת הנכסים תערוך את חוזה השכרת המקלטים, עם פירוט בהם, של כל החובות החלים על המחזיקים במקלטים דו-תכליתיים, כמשתמע מהאמור בהוראות פיקוד העורף. ניתן אף לצרף נספח לחוזה, אשר יכלול את דרישות פיקוד העורף.

ד. בכל המקלטים שהביקורת ביקרה בהם באקראי, פרט לאחד, לא נמצאו כאמור לעיל מטפים לכיבוי אש. הביקורת מציינת כי על פי הוראות פיקוד העורף, חייב להימצא בכל מקלט - מטף לכיבוי אש. הביקורת רואה בחומרה ממצא זה וממליצה כי האחראים לנושא בעירייה, ידאגו באופן מיידי, להמצאות מטפים לכיבוי אש בכל המקלטים ויקפידו לבצע בדיקות תקופתיות לתקינותם.

ה. ציוד החובה שאמור להמצא בכל מקלט לא נמצא בכלל המקלטים פרט, למיכלי מים הנמצאים בכולם. בנוסף, הביקורת מצאה כי ציוד החובה לכלל המקלטים לא מאוחסן באופן מרוכז על ידי העירייה במחסן כלשהו וממילא לא נמצא כלל בידי העירייה, כפי שצויין לעיל. ממצא זה נוגד את האמור בתקנות ההתגוננות האזרחית (ציוד ושילוט במקלטים ובמחסים ציבוריים), התשמ"א - 1981, "בתוקף סמכותי לפי סעיפים 19(א) ו- 27(ג) לחוק ההתגוננות האזרחית התשי"א - 1951 (להלן - החוק), אני מתקין, באישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת תקנות אלה:

3... ציוד למקלט לבית עד 16 דירות או מקלט ששטחו 32 מ"ר ונועד לשמש מפעל... יצוייד בציוד כמפורט בתוספת השנייה.
 .. 10. ציוד במקלט ציבורי ומחסה ציבורי - מקלט ציבורי יצוייד לפי שטחו כאילו היה מקלט המשמש מפעל."

הביקורת שבה ומדגישה, כי ממצא זה חמור ועל העירייה, לדאוג באופן מיידי, לרכישת ואחזקת ציוד החובה למקלטים הציבוריים בעיר.

- ו. נמצאו מספר מקלטים שוונטות האיוורור בהם לא תקינות.
- ז. במקלטים שנסקרו, נמצאו מערכות חשמל - 12 v ו/או - 24v כמתחייב מדרישות פיקוד העורף, אך הביקורת מצאה כי חלק ממערכות - 24v לא תקינות.
- ח. בחלק מהמקלטים המושכרים בוצעו על ידי השוכרים שיפוצים בניגוד למותר על פי הוראות פיקוד העורף - בכך שהונחו אריחי קרמיקה על חלק מקירות המקלט ו/או בוצע ציפוי קירות ורצפות ב - P.V.C. הביקורת מציינת כי מצב זה נובע מחוסר ידיעה הן של השוכר והן של המשכיר על הנחיות פיקוד העורף המחייבות את בעל המקלט - עיריית כפר סבא.
- ט. מאגף שפי"ר, נמסר לביקורת כי לא בוצעה כלל בדיקת גז ראדון במקלטים הציבוריים, פרט למקלטים בבתי הספר ובמוסדות ציבור בעיר. לדברי מנהל אגף שפי"ר, מתוצאות בדיקות אלה ניתן להסיק מסקנות לגבי המצב במקלטים הציבוריים וזאת בהסתמך על חלוקת העיר לתאי שטח. כאשר מוסד ציבורי שנבדק נמצא באותו תא שטח עם מקלט ציבורי, ניתן כביכול, על פי תוצאות הבדיקה במוסד הציבורי - להשליך לגבי המצב במקלט.
- הביקורת בדיעה, כי מצב זה אינו תקין, כיוון שמקלט הוא מקום תת קרקעי סגור ולכן לא נראה, לדעתה, כי ניתן להסיק מסקנות על סמך ממצאים במוסד ציבורי הממוקם במקום עילי פתוח לגבי מצב גז הראדון במקלט תת קרקעי רק על סמך המצאותו באותו תא שטח.**

7. מקלטים ציבוריים דו-תכליתיים

- 7.1 העירייה עושה שימוש דו - תכליתי בכ - 50% מכלל המקלטים הציבוריים בעיר. חלקם נמסר לגורמים פרטיים ללא תשלום, חלקם נמסר להפעלה בידי גופים עירוניים ו/או חוץ עירוניים (עמותות, ארגונים וכו') ללא תשלום וחלקם מושכר לאומנים ולמפעילי חוגים (שימוש פרטי מסחרי). פירוט חלוקת המקלטים - ראה נספח א'.
- 7.2 מנהלת מחלקת הנכסים בעירייה, מסרה לביקורת כי האדם/הגורם המעוניין לשכור מקלט, מגיש בקשה בכתב לועדת נכסים. אם הועדה ממליצה לאשר הבקשה, הבקשה מועברת לאישור מועצת העיר. לאחר אישור מועצת העיר, המבקש מוזמן לחתימה על חוזה עם העירייה.
- 7.3 הסכומים לתשלום בגין השכרת מקלט הינם בהתאם להחלטת ועדת הנכסים כדלקמן:
- א. מקלטים המושכרים לאומנים שאינם מתפרנסים מעבודתם במקלט- יושכרו תמורת סך בשקלים השווה ל - \$50.
- ב. מקלטים המושכרים לשימוש פרטי שאינו מסחרי (כגון: אומנים, נגנים וכו') - יושכרו תמורת סך בשקלים השווה ל - \$150.
- ג. מקלטים המושכרים לשימוש פרטי מסחרי (כגון: אומנים המפעילים חוגים) יושכרו תמורת סך בשקלים השווה ל - \$250.
- במחלקת נכסים קיים לכל אחד מהמקלטים המושכרים, תיק ובו חוזה השכרת הנכס וכל התכתובת העוסקת באותו מקלט.
- 7.4 בעת עריכת הביקורת, כלל המקלטים הדו-תכליתיים שהושכרו ו/או נמסרו כאמור, כ - 50% מהמקלטים הציבוריים בעיר, היו בשימוש למטרות שאינן מצריכות רישיון עסק. (ראה סעיף 8 להלן).
- 7.5 מעיון בחוזה השכירות, שנמסר לעיון הביקורת על ידי מחלקת נכסים, עולה כי הוראות פיקוד העורף שיפורטו להלן, המתנות השכרת מקלט בקיומן, לא

נדרשות בחוזה השכירות הנחתם בין עיריית כפר סבא לשוכרים. בנוסף הביקורת מציינת כי יש שוני בין החוזים החתומים בין העירייה לשוכרים והם אינם אחידים.

להלן מקצת מהוראות פיקוד העורף, הנוגעות למקלטים דו-תכליתיים, לפי ילקוט הפרסומים 2658, ח' בתשרי תשמ"א - 1980:

1. " לא יימצא במקלט ציוד או ריהוט קבוע או כבד התופס יותר מ - 20% משטח המקלט העלול למנוע שימוש במקלט למחסה בשעת התקפה, או שמגוריו יידרש זמן של יותר מארבע שעות מהכרזת מצב הכן להתגוננות אזרחית, או מועד מתן התראה מפיקוד העורף.
2. לא יימצא במקלט כל ציוד או חומר דליק, רעיל או אחר (לרבות בציפוי קירות או תקרות), אשר עלול להפריע לחוסים במקלט או לסכנם.
3. במקלט תותקן תאורה תחובה מרשת תאורה הכללית וכן תאורת חירום למקרה של הפסקת חשמל.
4. המקלט יצויד בציוד שחובה לתחזק בו על פי כל תקנה או הוראת פיקוד העורף.

הביקורת ממליצה כי מחלקת נכסים תנסח ותתאים את החוזה להשכרת מקלטים לאמור בילקוט הפרסומים 2658 ח' בתשרי תשמ"א 1980 - בדבר שימוש דו-תכליתי במקלטים ובנוסף תחייב את השוכרים במילוי כל הנדרש במפרט לאחזקת מקלטים - מחלקת התגוננות אוכלוסייה - פיקוד העורף ולא להסתפק במשפט הסתמי: "השוכר מתחייב למלא אחר כל הוראה של העירייה ו/או של הג"א בקשר לאחזקת המקלט והשימוש בו...", היות וממילא, השוכר אינו מכיר ואינו מודע להוראות הצבא וסביר גם, כי פיקוד העורף לא ישלח עדכון כלשהו לשוכרי המקלטים הציבוריים מעיריית כפר סבא ו/או מכל עירייה אחרת. הביקורת אף ממליצה כי העתק דרישות פיקוד העורף המעודכנות, יכללו כנספח וכחלק בלתי נפרד מחוזה השכירות.

פעולה מעין זו מחייבת את עורך החוזה לעיין בכל ההוראות, החוקים והתקנות הדנים באחזקת מקלטים ציבוריים ולפעול על פי האמור בהם, בבואו לנסח חוזה השכרת המקלטים.

8. רישוי עסקים

פתיחת עסק תלויה בקבלת רישיון כדין ממחלקת רישוי עסקים בעירייה. במקלטים הדו-תכליתיים מופעלים עסקים פרטיים כגון: חוגי התעמלות, חוגי ציור וכו'. בדיקת הביקורת עם מנהלת מחלקת תברואה ורישוי עסקים העלתה כי כלל הפעילות המתקיימת בזמן עריכת הביקורת במקלטים הדו-תכליתיים בעיר, לא חייבת ברישוי עסקים לאור אופי הפעילות בהם.

9. ממצאים מדגמיים

מתוך כלל המקלטים המושכרים, הביקורת מצביעה על מספר מקלטים שנבחרו באופן אקראי ונסקרו על ידה, בהם נתגלו ליקויים כלהלן:

א. **מקלט מספר 50** - המקלט ממוקם ברחוב חבצלת השרון ונמסר **לאגודת לב אל לב** ללא עריכת חוזה בין העירייה לאגודה וללא גביית דמי שכירות חודשיים. הביקורת מצאה כי המקלט משמש כמחסן העמוס בתכולתו בצידוד כבד ודליק שפינויו בעת חירום ייערך זמן רב מעל המותר. המצב שתואר לעיל, מצביע כי מקלט זה אינו תקני ולא יוכל בעת חירום לשמש המטרה שלשמה הוא הוקם וזאת מעבר לסכנה הקיימת עקב אחסנת חומרים דליקים בו ללא אמצעי כיבוי והתרעה. **בנוסף, הביקורת מבקשת לציין שמקלט זה - נמצא במרתפו של בית מגורים ולכן, יש לתת את הדעת על הסכנה האפשרית הקיימת במקום.**

ב. **מקלט מספר 52** - המקלט ממוקם ברחוב ששת הימים פינת רחוב גורדון ומושכר לשוכר המחוייב בתשלום שכירות חודשי בסך 580 ש"ח. בדיקת הביקורת העלתה כי נכון לחודש דצמבר 2000, שוכר זה חייב למשכיר (עיריית כפר-סבא), סך של כ- 28,000 ש"ח בעבור דמי שכירות בעבור מספר שנים. דייר זה ממשיך לשכור מקלט זה, כאשר לביקורת לא הומצאו מסמכים על פעולות גבייה המעידות על ניסיונות העירייה לגבות חוב זה.

הביקורת רואה מצב זה בחומרה רבה ומציינת כי על העירייה מוטלת החובה לדאוג לגביית חובות מהחייבים לה.

ג. מקלטים מספר 31 - 30 - מקלטים אלה ממוקמים ברחוב שפרינצק ובתוכם מתקיימים חוגי טיסנאות על ידי - קלוב תעופה וגדנ"ע אויר.
 בחודש נובמבר 2000 דנה ועדת הנכסים בבקשת "קלוב תעופה" להשכרת המקלט ללא תשלום ואישרה הבקשה. בקשה זו צריכה להיות מאושרת גם על ידי מועצת העיר. בזמן עריכת הביקורת, שני המקלטים, אם כן, נמסרו ללא חוזה שכירות וללא תשלום. מסירת המקלט, המשמש נכס עירוני ל-"קלוב תעופה" נמצא בתהליך הסדרת מסירה תקינה ואילו המקלט שנמסר לגדנ"ע אוויר נמסר בהליך לא תקין.
הביקורת מציינת גם, כי במקלטים אלה נמצא ציוד דליק, דבר הנוגד את הוראות פיקוד העורף לשימוש דו-תכליתי במקלטים.

**ד. מקלט מספר 35 - המקלט ממוקם ברחוב י. כהן ונמצא בסמיכות ל - "סופרמרקט רון". במקלט זה מאוחסן ציוד תפאורה כבד ודליק השייך לבית התרבות ע"ש רייזל, ציוד התופס נפח גדול.
 מצב זה, אם כן, נוגד את הוראות פיקוד העורף לשימוש דו-תכליתי במקלטים ומסכן את דיירי הבתים שבסמוך למקלט והן את הלקוחות ב - "סופרמרקט רון", היות וקיימת סכנה לדליקה אשר עשויה להתפרץ במקלט זה.**

ביטוחים .10

10.1 על פי האמור בחוזר מנכ"ל משרד הפנים (פברואר 2000) - על הרשות המקומית לבטח את המתקנים והציוד של הג"א, כמשתמע מתקנות ההתגוננות האזרחית (השתתפות רשויות מקומיות) (תיקון) תשמ"ד - 1984. מכאן מובן כי על העירייה לבטח את ציוד החובה למקלטים ואת המקלטים עצמם (מערכות חשמל, מים, ביוב וכו').

10.2 הביקורת מצאה כי המקלטים הציבוריים על ציודם, אינם מבוטחים בנפרד אלא נכללים בביטוח הכללי של העירייה כשבמפרט הביטוח האמור, מוזכר כי נכסי הג"א מבוטחים גם הם. אין הערכת שמאי ספציפית לנכסי מערך הג"א וממילא לא ניתן שווי כספי לנכסים אלה, דבר שיקשה במקרה של תביעה ביטוחית.

10.3. סגן גזבר העירייה, הממונה גם על ביטוחי העירייה, מסר לביקורת כי מצב זה נבדק מדי שנה על ידי פיקוד העורף והבדיקה מעידה כי מצב זה תקין. הביקורת עיינה בדו"חות בדיקות פיקוד העורף והגיע למסקנה בניגוד להתרשמותו של סגן גזבר העירייה, שישנן הערות בדו"ח לגבי שיטת ביטוח נכסי הג"א, ברוח דומה למוזכר לעיל, על ידי מבקר העירייה. להלן האמור בדו"ח ביקורת תקציב הג"א לשנת 1999 בעיריית כפר סבא: **"הרשות מבטחת באופן גלובלי את כלל נכסיה. בפוליסה אין פירוט מישנה לנכסים המבוטחים, אולם במפרט הביטוח מוזכר כי היא צריכה לכסות נכסי הג"א. אין הערכת שמאי ספציפית לנכסי מערך הג"א. בפרק 723 הועמסו הוצאות ביטוח באופן יחסי לכלל עלות הפוליסה"**.

על פי חוזר מנכ"ל משרד הפנים - הנחיית תקציב הג"א לשנת 2000 ברשויות המקומיות, בנספח ג', נקבעו כללי תיקצוב ביטוח ציוד מתקני ההתגוננות האזרחית לשנת 2000. בהנחיות אלה הוגדרה תכולת הביטוח. כמו כן, ההנחיות קובעות את שווי של הציוד והמבנים, לצרכי הביטוח כלהלן:

א. ציוד - שווי לצרכי ביטוח ייקבע על פי דו"ח אפסנאות מספר 146 (לפי מחיר אובדן).

ב. השווי הביטוחי של המבנים ייקבע כלהלן:

- ◆ מחסן טרומי - \$250 למ"ר.
- ◆ סככת רכב - \$ 200 למ"ר.
- ◆ מחסן בלוקים - \$300 למ"ר.
- ◆ מקלטים ערך הביטוח - 1,200 ש"ח לכל מקלט.

הביקורת מציינת כי על פי שיטת הביטוח הכללית הקיימת בעיריית כפר סבא, לא נלקחו בחשבון שוויים הביטוחי של הציוד והנכסים כפי שנקבעו בהנחיות שבחוזר מנכ"ל משרד הפנים. כמו כן, הביקורת מוצאת לנכון לציין עובדה נוספת והיא העדר רישום מסודר של הציוד והמבנים הקשורים בהתגוננות אזרחית.

מסקנות הביקורת היא שמספיק בשתי העובדות שהוזכרו לעיל, כדי להצביע על כך כי ניתן וחובה להפריד את הביטוחים הקשורים בהתגוננות אזרחית מתוך כלל ביטוחי העירייה.

11. תשלומים

11.1 מנהלת מחלקת נכסים, מסרה לביקורת כי לאחר חתימת חוזה השכרת המקלט לשוכר, נשלחת הודעה על חתימת חוזה למחלקת גבייה, מפעל המים, מחלקת חשמל ומחלקת תחזוקת מבנים, כדי שאלה ידעו כי החוזה נחתם ויוודאו כי השוכרים ישלמו את התשלומים החלים עליהם, על פי הסכם השכירות.

הביקורת מצאה כי בפועל, למרות הנוהל שצויין לעיל, הן תשלומי החשמל והן תשלומי המים ברובם, אינם משולמים על ידי השוכרים, אלא משולמים על ידי עיריית כפר-סבא. בנוסף, הביקורת מציינת גם, כי הנוהל שהוזכר לעיל, מתקיים רק בשנה האחרונה, בה בעת שקיימים חוזים ישנים, אשר לא כוללים את כל הנושאים המתחייבים להיכלל בחוזה מעין זה. לגבי התייחסות מנהלת מחלקת הנכסים לממצאי הביקורת (ראה נספח ג') מאירה הביקורת כי עם חידוש החוזים יש לשנותם בהתאם להמלצות הביקורת. הביקורת ממליצה, אם כן, כי יוכן נוהל מוסדר, נוהל שיקיף את מכלול ההיבטים בגין השכרת מקלט, תוך תיאום בין מחלקות העירייה לגבי האחריות של כל מחלקה בדבר תקינות כלל התשלומים בהם מחוייבים השוכרים/או יוכן נוהל, בו ייקבע גורם אחד שירכז את כלל התשלומים בהם מחוייב השוכר ויעקוב ויוודא אחר גבייתם.

11.2 מעיון שערכה הביקורת, בתיקי המקלטים המושכרים וברשימת כלל המקלטים עולה התמונה הבאה:

א. המקלטים המושכרים בתשלום, מושכרים בתשלום שונה בין שוכר לשוכר.

ב. דמי השכירות לא נגבים בצורה אחידה.

ג. קיימים מקלטים רבים שנמסרו ללא חוזה וללא אישור ועדת נכסים ועקב כך קיימת חוסר סימטריה וכן לא נשמרות החובות המוטלות

על העירייה מבחינת תקינות ושמישות המקלטים והתאמתם
לייעודם על פי חוק ההתגוננות האזרחית ועל פי פקודות פיקוד
העורף.

ד. הביקורת מצאה, כי על שוכרי המקלטים הציבוריים לא מוטלת
ארנונה, במיוחד שמדובר גם בשימושים מסחריים.

ה. מבדיקת הביקורת מול מפעל המים, עולה כי מרבית שוכרי
המקלטים, פרט לחמישה, אינם משלמים בגין צריכת המים במקלט
שבאחזקתם.

ו. **ממציאי הביקורת עולה, כי מרבית שוכרי המקלטים אינם
משלמים בגין צריכת החשמל בהם. הביקורת מציינת כי עלות
צריכת החשמל במקלטים גבוהה ומהווה מעמסה תקציבית מיותרת
על העירייה. יש לציין כי בדו"ח הביקורת בשנים 1994/5 הצביעה
הביקורת על מצב זה, בו החשמל במקלטים המושכרים משולם על
ידי העירייה וציינה כי מצב זה לא תקין. הביקורת המליצה כי נושא
זה ייבדק.**

על פניו, למרות התגובות שהושבו לדו"ח שהוזכר לעיל, (דו"ח מבקר
העירייה בשנים 1994/5) וסיכום דיון בעניין שהוצג לביקורת,
עובדתית לא נעשה מה שהוחלט בעניין ולכן גם בזמן ביצוע
הביקורת הנוכחית, עלות החשמל במרבית המקרים, משולמת על
ידי העירייה ולא על ידי השוכרים. הביקורת רואה בחומרה את אי
תיקון הליקויים שהוצגו בדו"ח שפורסם לפני כ- 5 שנים, למרות
הסיכומים והפעולות שעליהם סוכם אז.

11.3 בתחילת פרק זה, הזכירה הביקורת את הליך קבלת ההחלטה על מסירת
המקלטים לשימוש, האישור על ההחלטה וצורת ההתקשרות. בנוסף הזכירה
הביקורת הצורך בנוהל אשר יסדיר הליך זה.
בדו"ח מבקר המדינה מס' 4 לשנת 2000 על הביקורת בשלטון המקומי, צויין:
" בנושא מתן תמיכות, במישרין או בעקיפין, לגופים שונים הפועלים בנושאי חינוך,
תרבות, דת, בריאות, רווחה וספורט - מונחות הרשויות המקומיות לפעול על פי
הוראות נוהל זשהכנה ועדה בין - משרדית בראשות היועץ המשפטי לממשלה (להלן -
נוהל למתן תמיכות). הנוהל נועד להסדיר את נושא מתן תמיכות, הן מתקציבה הרגיל

של הרשות והן מתקציבה הבלתי רגיל".

בנוהל למתן תמיכות נקבע, בין היתר, כי על הרשות להקים ועדת תמיכות, להחליט על מבחנים למתן תמיכות ולדרוש מהמוסד הנתמך מסמכים לביסוס הבקשה מתן תמיכה וכן מכתב התחייבות של הגוף הנתמך להשתמש בכספי התמיכות רק למטרות להן הוקצבו. עוד נקבע, כי המלצות ועדת תמיכות יאושרו על ידי מועצת הרשות.

העמדת קרקעות על ידי העירייה לשימוש עמותות מהווה למעשה מתן תמיכה "בשווה כסף". מבקרת המדינה כבר קבעה בעניין זה, כי בבוא רשות מקומית לאשר העמדת נכסים למוסדות, עליה להתייחס לפעולות אלה כאל מתן תמיכה למוסד ולפעול בכל מקרה כזה על פי הוראות הנוהל למתן תמיכות. יתר-על-כן, כדי שוועדת התמיכות ומליאת המועצה, יוכלו להתייחס לפעולות האמורות על בסיס מידע מלא - יש להביא לפנייהן נתונים מפורטים על הערך הכספי של ההטבה הגלומה בהעמדת הנכסים וכן פרטים על מהות פעילות העמותה, גודלה, מספר הילדים המיועדים לאכלס את גני הילדים ובתי הספר שלה, מספר מתפללים פוטנציאליים, מספר אברכים וכו'".¹

הנושא הועלה בישיבת ועדת הנכסים מיום 5.11.2000 ובישיבת ועדת הנכסים מיום 13.12.2000, הוצעה לדיון הצעת "נוהל למתן שימוש במקלטים עירוניים". הצעה זו אף אושרה בישיבת מועצת העירייה מיום 3.1.2001. (ראה נספח ב')

הביקורת מבקשת לציין, כי על פי קביעת מבקר המדינה, יש לפעול בנושא מתן שימושים בנכסים עירוניים (מקלטים) על פי נוהל התמיכות, המתייחס גם לתמיכות "בשווה כסף". עיריית כפר-סבא רשאית לקבוע, על פי נוהל התמיכות, מבחנים נוספים אך אין לגרוע מהעקרונות שנקבעו בנוהל התמיכות.

לדעת הביקורת הצעת הנוהל אשר אושרה במועצת העירייה אינה עונה לדרישות נוהל התמיכות. הסוגייה העיקרית בנושא היא האם ועדת הנכסים מוסמכת לפעול כועדת תמיכות ומי הגורם היכול להסמיכה או שהחלטות ועדת הנכסים בדבר מתן שימוש בנכסים יועבר לדיון והחלטה

¹ ההדגשה שייכת למבקר העירייה

לועדת התמיכות ובוודאי בליווי כל המסמכים והדרישות המפורטים
בנוהל מתן התמיכות.

הביקורת ממליצה כי ראש העיר, באישור מועצת העירייה יחליטו בסוגייה
וזאת לאחר קבלת ייעוץ משפטי מתאים.

12. עיקר הליקויים

12.1. במסגרת הביקורת נבדקו נושאי האחזקה והתפעול של מקלטים ציבוריים,
בהם נוטלות חלק, במשולב, מספר יחידות בעירייה.

12.2. הביקורת מציינת, כי בבדיקה מדגמית של שלושה עשר מקלטים ציבוריים
שנבחרו באופן אקראי, נמצא כי המקלטים מוחזקים בצורה טובה למעט
מספר ליקויים, אשר הוזכרו לעיל בגוף הדו"ח.

להלן ריכוז הליקויים העיקריים שנמצאו בביקורת:

- א. לא מבוצע תרגיל מדווח ומתועד, לבחינת מידת יישום הנוהל הקיים
באגף שפי"ר לפתיחת מקלטים בשעת חירום.
- ב. במקלטים לא נמצא הציוד שחובה להחזיק בו על פי חוק ולא נמצא
מחסן המצוייד בערכות ציוד החובה לשימוש בשעת חירום - לפיזור
בכלל המקלטים ומוכן אם כן, כי ציוד החובה למקלטים לא קיים
כלל בעיריית כפר סבא.
- ג. תקני כח אדם לאחזקת מקלטים על פי חוזר מנכ"ל משרד הפנים
אינם מאויישים, או שהם מאויישים, אך לא לטובת תחזוקת
המקלטים בלבד.
- ד. לא קיים תקציב לאחזקת מקלטים כמתחייב מהאמור בחוזר מנכ"ל
משרד הפנים, אלא במסגרת התקציב הכללי לתחזוקת מבני ציבור
ואם תקציב לתחזוקת מקלטים קיים, אזי הוא נבלע בתוך התקציב
הכולל, ללא כל אפשרות הפרדה.
- ה. קיימים במקלטים הדו-תכליתיים חומרים וציוד דליק ובנפח העולה
על המותר - מצב המסכן את השוהים בשגרה במקלטים ומסכן את

השימוש במקלטים אלה בעת חירום.

- ו. פעולות אחזקת המקלטים נעשות בצורה לא תקינה מבחינת התאמת פעולות האחזקה לדרישות האחזקה של פיקוד העורף. בנוסף איש אחזקה לא עבר כל הכשרה והסמכה לפעולותיו.
- ז. שלטי הכוונה למקלטים לא מותקנים כמתחייב על פי תקנות ההתגוננות האזרחית (ציוד ושילוט במקלטים ובמחסים ציבוריים) התשמ"א - 1981 והוראות פיקוד העורף.
- ח. קיימים ליקויים במקלטים, ליקויים אשר לא מטופלים ולא מתוקנים על פי הנדרש בהוראות אחזקת המקלטים של פיקוד העורף, מסיבות של חוסר ידע מקצועי וחוסר בתקציב המתחייב על פי הוראות משרד הפנים ופיקוד העורף לאחזקת המקלטים.
- ט. לא נערך כל מעקב ופיקוח נאות על פעילות אחזקת המקלטים באופן ממוחשב או ברישום ידני.
- י. חוזי השכרת המקלטים לא מותאמים בצורה מספקת לדרישות החוקיות בעניין שימוש דו-תכליתי במקלטים.
- יא. קיימים מקלטים רבים שנמסרו לשימוש דו-תכליתי ללא חוזה וללא תשלום דמי שכירות בגין השימוש בהם.
- יב. רובם המכריע של שוכרי המקלטים אינם משלמים את חשבונות המים וחשבונות החשמל ועקב כך חשבונות אלה משולמים על ידי העירייה שלא לצורך ובניגוד לאמור בחלק מחוזי השכרת המקלטים ולמצאי הביקורת שהוצגו בדו"ח שפורסם לפני מספר שנים (דו"ח מבקר העירייה מס' 18).
- יג. עיריית כפר סבא לא פועלת בנושא מתן השימוש במקלטים ציבוריים על פי הנחיות מבקר המדינה ואינה מוסרת את השימוש במקלטים ציבוריים על פי נוהל למתן תמיכות.

לאור האמור לעיל, בהתייחס לפירוט עיקר הליקויים בסעיף 12 ממליצה הביקורת:

- א. הנהלת העירייה חייבת לקבוע בצורה חד משמעית את הגורם אשר יהיה אחראי על המקלטים, הן מבחינת תקינותם ומוכנותם לחירום והן מבחינת התחזוקה השוטפת. גורם יחיד ומוסכם זה, יהיה אחראי בין היתר גם על קביעת תוכניות ועריכת תירגולים אשר יבטיחו את פתיחת ואת תפעול המקלטים הציבוריים בעת חירום או בעת הצורך.
- ב. על עיריית כפר סבא להצטייד בדחיפות בציוד החובה לכלל המקלטים בהתאם לתקנות ההתגוננות האזרחית (ציוד ושילוט במקלטים ובמחסים ציבוריים) התשמ"א - 1981 והוראות פיקוד העורף ולקבוע את מקום איחסון ציוד זה, תחזוקתו התקינה ובנוסף יוכן על ידי האחראי נוהל לפיזור ציוד החירום למקלטים בעת חירום.
- ג. התקציב ותקני כ"א המתחייבים על פי הנחיות הג"א ועל פי ההנחיות המתפרסמות מדי שנה בחוזר מנכ"ל משרד הפנים, יקבעו בהתאם לקריטריונים המקובלים.
- ה. המקלטים הדו-תכליתיים יתוחזקו בהתאם להוראות פיקוד העורף ויוקפו על איסור איחסון ציוד מעבר למותר וחומרים דליקים, רעילים ומסוכנים.
- ו. הגורם אשר ימונה לכך על ידי הנהלת העירייה יקפיד כי המקלטים יתוחזקו בהתאם למפרט לאחזקת המקלטים של ענף הנדסה ומיגון של פיקוד העורף. כמו כן, יוקפו על הכנת תכנית שנתית לתחזוקת המקלטים, לתרגול הפעלתם ולהכשרת האנשים האמורים לטפל בכך.
- ז. מומלץ למחשב, לצורך מעקב יעיל את כל הפעולות הנוגעות לאחזקת והפעלת המקלטים וציוד החובה בהם.
- ח. עיריית כפר-סבא תכין ותאמץ לעצמה בהליך מקובל נוהל אשר יסדיר את כל נושא מתן השימוש במקלטים, כולל אימוץ עקרונות נוהל מתן תמיכות לגבי מתן שימוש "שווה כסף" ותקבע צורת חוזה התקשרות אחידה ומלאה בין העירייה לבין השוכר.
בנוהל יקבע גם נוהל מנגנון לגבייה מסודרת ושוטפת של דמי השכירות ושיטת כיסוי הוצאות החשמל, המים וכד' החלים על השוכרים.

גופתיים

נספח א'חלוקת המקלטים

מס' המקלט	כתובת המקלט	ציבורי - תפוס	ציבורי פנוי	מושכר בתשלום	נמסר ללא תשלום
.1	תרי עשר 15 - קפלן				X
.2	השופטים 6 - קפלן	X			
.3	הנביאים 10 - קפלן	X			
.4	יונה הנביא 8 - קפלן	X			
.5	דניאל - קפלן				X
.6	עמוס 1 - קפלן	X			
.7	לוי אשכול - קולנוע חן				X
.8	שלמה המלך 4 - יוספטל				X
.9	יהודה המכבי 5 - יוספטל		X		
.10	יהודה המכבי 2 - יוספטל				X
.11	שאול המלך 5 - יוספטל	X			
.12	שאול המלך 19 - יוספטל		X		
.13	התאנה 2 - גבעת אשכול	X			
.14	התאנה 12 - גבעת אשכול		X		
.15	החרוב 17 - גבעת אשכול		X		
.16	התמר 15 - גבעת אשכול	X			
.17	האילנות 23 - גבעת אשכול		X		
.18	הרימון 13 - גבעת אשכול		X		

		X		הרימון 7 - גבעת אשכול	.19
		X		הזית 6 - גבעת אשכול	.20
		X		הלי"ה - גאולים	.21

נספח א' - חלק 2

חלוקת המקלטים - המשך

מס' המקלט	כתובת המקלט	ציבורי - תפוס	ציבורי פנוי	מושכר בתשלום	נמסר ללא תשלום
.22	אלקלעי - אלחריזי גאולים	X			
.23	יציאת אירופה - תקומה	X			
.24	גרץ מצקין		X		
.25	טירת צבי				X
.26	הרב קוק - מזרחי		X		
.27	יבנה 3 - מזרחי		X		
.28	עציון - מזרחי	X			
.29	הסנהדרין - מזרחי				X
.30	שפרינצק - מזרחי				X
.31	שפרינצק - מערבי				X
.32	חצרות הדר			X	
.33	מאפו - שיכון מעוז			X	
.34	ניצנים 12				X
.35	י. כהן - שכונת אליעזר				X
.36	פרישמן - שכונת אליעזר		X		
.37	שבזי		X		

X				קפלנסקי/רמז - שיכון עלייה	.38
X				קפלנסקי/רמז - שיכון עלייה	.39
		X		קורצ'ק - שיכון עלייה	.40
		X		פרוג 6 - שיכון עלייה	.41
X				ויתקין - שיכון עלייה	.42
	X			לופבן - שיכון עלייה	.43
	X			רמז 17 - שיכון עלייה	.44

נספח א' - חלק 3

חלוקת המקלטים - המשך

מס' המקלט	כתובת המקלט	ציבורי - תפוס	ציבורי פנוי	מושכר בתשלום	נמסר ללא תשלום
.45	סירקין 13			X	
.46	חנה סנש / גולומב			X	
.47	אנצ'ו סירני 17 - שיכון ותיקים				X
.48	לוחמי הגטאות 22 - שיכון ותיקים				X
.49	ההגנה 9 - שיכון ותיקים			X	
.50	חבצלת השרון 9				X
.51	ההסתדרות 8 - שיכון דגניה		X		
.52	גורדון / ששת הימים			X	
.53	סוקולוב / ששת הימים	X			
.54	איינשטיין / אברהם בלום				X
.55	ויצמן 92-94	X			
.56	אברהם קרן 33			X	
.57	בן גוריון / אברהם קרן			X	

			X	הרצל 8 / ויצמן	.58
X				אסף שמחוני - שיכון מצקין	.59
		X		ויצמן / רוטשילד	.60
	X			המייסדים - "תהילה"	.61
		X		המייסדים 9	.62
			X	נחשון - חניון תת קרקעי	.63
	X			ויתקין / רמז 33 שיכון עליה	.64
19	12	19	14	סה"כ	

נוהל למתן שימוש במקלטים עירוניים

1. מטרת הנוהל

נוהל זה נועד להסדיר ולקבוע קריטריונים למתן זכות שימוש במקלטים עירוניים ליחידים, לגופים שונים הפועלים בתחום הרשות בנושאי חינוך, תרבות, אמנות, רווחה, ספורט, קהילה דת ומסורת וכיו"ב.

2. ועדת הנכסים

- 2.1 בקשות להקצאת מקלטים עירוניים ליחידים, לגופים, למוסדות ולעמותות יידונו בוועדת הנכסים של העירייה.
- 2.2 מקלט עירוני יוקצה ליחידים, לגופים ולמוסדות כאמור רק לאחר שהבקשה למתן רשות שימוש כאמור נדונה בוועדת הנכסים ואושרה במועצת העיר.
- 2.3 ועדת הנכסים תפעל עפ"י נוהל זה ותונחה ע"י המבחנים והקריטריונים שנקבעו בו.

3. הבקשה

- 3.1 בקשה להקצאת מקלט עירוני תוגש למחלקת הנכסים של העירייה על גבי טופס שייקבע לעניין זה, בצירוף כל המסמכים והפרטים הנדרשים, בשינויים המחויבים, בנוהל מתן תמיכות של רשויות מקומיות כפי שפורסם בחוזר המנכ"ל.
- 3.2 הבקשה תהא מנומקת ותציין, בין היתר, את מטרות השימוש בנכס, אופי פעילותו של הגוף המבקש ומידת תרומתו לקהילה.
- 3.3 ועדת הנכסים ו/או מחלקת הנכסים רשאיות לדרוש מכל גוף המבקש מקלט עירוני פרטים או מסמכים נוספים, כפי שייראה להן לצורך הדיון בבקשה.

4. התחייבות הגוף הנתמך

אושרה הקצאת מקלט עירוני באופן כאמור, תימסר החזקה בנכס לגוף המבקש רק לאחר שההתקשרות בינו לבין העירייה תעוגן בהסכם חתום כדין, אשר יכלול את כל מערכת ההתחייבויות והזכויות שבין הצדדים.

5. מבחנים וקריטריונים

- 5.1 יוקצו מקלטים עירוניים רק ליחידים ו/או לגופים הקיימים ו/או פועלים בכפר סבא.
- 5.2 הקצאת מקלטים עירוניים תעשה אך ורק למוסדות ו/או גופים ו/או אנשים הפועלים בתוך תחום הרשות בנושאי חינוך, תרבות, דת, בריאות, נוער, רווחה, ספורט, קהילה, אמנות וכיו"ב, שנועדו לסייע בפעולותיהם לטובת הציבור ורווחתו ו/או לקדם ולטפח אמנים מקומיים כשרוניים ו/או מפעילי חוגים בתחומים שונים.
- 5.3 לא יידונו בקשות להקצאת מקלטים לגופים ו/או אנשים שיש להם מחוייבות חוזית שטרם מולאה כלפי העירייה באותה עת.
- 5.4 לא יוקצו מקלטים לאנשים ו/או גופים ו/או מוסדות המנהלים מסחר גרידא.
- 5.5 ועדת הנכסים תיקח בחשבון, בעת הדיון בבקשות שלפניה, את הנתונים הבאים:
- 5.5.1 פעילויותיו של הגוף המבקש.
- 5.5.2 שיעור ההשתתפות הציבורית בפעילויותיו של הגוף המבקש ואת הזדקקות הציבור לאותו גוף.
- 5.5.3 תרומתו של הגוף לקהילה ו/או למטרות ציבוריות בתחומי החברה, הרווחה, הספורט, התרבות, האומנות, החינוך, הנוער, הדת והמסורת וכיו"ב.
- 5.5.4 ניסיון העבר עם הגוף המבקש, לרבות אופן ורמת תחזוקת הנכס על ידו ו/או עמידתו בהוצאות השוטפות לאחזקתו.
- 5.5.5 מידת ההכרה של משרד ממשלתי ו/או גורם רשמי מתאים בפעולותיו של הגוף, אם דרוש הדבר.
- 5.5.6 מידת ההפרעה ו/או המטרדים שגורמות פעילויותיו של אותו גוף לסביבה, לפי אופיין והיקף המשתתפים בהן.
- 5.5.7 תרומתו של הנכס לשיקומו של הנזקק לו ו/או לקידום כישוריו בתחומים השונים, עפ"י המלצת השירותים החברתיים.

- 5.5.8 היקף הבקשות להקצאת מקלטים עירוניים ומידת זמינותם באותה עת.
- 5.5.9 האם גופים אחרים משתתפים בהקצאת משאבים, לאותה המטרה שלשמה נתבקש הנכס.
- 5.6 גובה דמי השימוש שייגבו מאמנים ו/או מפעילי חוגים בתחום האמנות ו/או הספורט במקלטים עירוניים יהיו כדלקמן:
- 5.6.1 אמן ו/או גוף המפעיל חוגים במקום – סך השווה בשקלים ל - \$250.
- 5.6.2 אמן המתפרנס מעבודתו אך אינו מפעיל חוגים במקום – סך השווה בשקלים ל - \$150.
- 5.6.3 אמן המפעיל את המקום שלא למטרות מסחריות – סך השווה בשקלים ל - \$50.
- 5.7 ועדת הנכסים רשאית לשנות מעת לעת את גובה דמי השימוש הנגבים מאמנים ו/או מפעילי חוגים כאמור.

6. פיקוח

- 6.1 מחלקת הנכסים תקיים, באמצעות עובדי אגף שפי"ר, פיקוח על מילוי התנאים וההתחייבויות של הגוף הנתמך ועל השימוש במקלט העירוני למטרה שלשמה ניתן.
- 6.2 הגוף יגיש למחלקת הנכסים דו"חות תקופתיים על פעולותיו כפי שיידרש.
- 6.3 ועדת הנכסים מוסמכת, עפ"י דוחות שיימסרו לה ע"י מחלקת הנכסים, לשלול המשך השימוש של גוף במקלט עירוני אם הגוף לא עמד בתנאים ובהתחייבויות שנקבעו בקשר לנכס, לרבות במטרה שלשמה ניתן הנכס.
- 6.4 מחלקת הנכסים תרכז, במידת האפשר, את כל המידע בקשר לגופים שלהם ניתנו מקלטים עירוניים לשימוש.

7. כללי

נוהל זה טעון אישור של ועדת הנכסים ומועצת העיר.

נספח ג' - התייחסות מנהלת מחלקת הנכסים לממצאי הביקורת

הנידון : התייחסות מחלקת נכסים לטיוטת דו"ח ביקורת בנושא מקלטים ציבוריים

להלן התייחסותנו לטיוטת דו"ח ביקורת בנושא מקלטים ציבוריים מיום 9/1/2000.

1. מאז ומתמיד קיים בחוזים סעיף לפיו השוכר מתחייב לקיים כל הוראות הג"א, וההוראות המרכזיות של הג"א אף מפורטות בחוזה. בהמלצת הביקורת, יצורפו כנספח להסכם מעתה ואילך הוראות הג"א עדכניות בדבר המגבלות בשימוש רב תכליתי במקלטים ציבוריים מחודש אפריל 1995.
(סביר להניח כי הוראות אלו הינן עדכניות יותר מאשר ההוראות משנת 1980 אליהם מתייחסת הביקורת).
2. יש להדגיש כי המקלטים מושכרים בהתאם לתעריפים שנקבעו ע"י וועדת הנכסים ואושרו ע"י מועצת העיר, (אם כי יתכן שיהיו שינויים קטנים בשל שערי הדולר היציג השונים בעת חתימת כל חוזה).
3. בניגוד לאמור בסעי' 11.1 : הודעה על חתימת חוזה מועברת למחלקות הרלוונטיות מזה שנים רבות, ולא רק בשנה האחרונה.
4. בניגוד לאמור בסעי' 11.3 : "נוהל למתן שימוש במקלטים עירוניים" שנידון בישיבת וועדת נכסים מיום 13/12/2000 ואושר במועצת העיר ביום 3/1/01 חובר באופן בלעדי ע"י סגן ראש העיר, מר יעקב אוחיון.
5. דו"ח מבקר המדינה מס' 4 לשנת 2000 המצוטט בסעי' 11.3 לדו"ח המבקר עוסק ב"העמדת קרקעות לשימוש עמותות". הדו"ח עוסק במיקרים בהם הרשות מחליטה להעמיד קרקע לטובת עמותה על מנת שהעמותה תיבנה עליה מבנה לטובת מטרה ציבורית, (כגון : יד-שרה, בתי-כנסת, אנוש וכיו"ב). נוהל זה אינו עוסק במתן רשות שימוש במקלטים ציבוריים, נשוא דו"ח זה.

- 2 -

6. באשר לנושא צריכת חשמל במקלטים:
הוחלט בישיבה אצל מנכ"ל העיריה מיום 19/10/98 כי:
"אורי דה-בר יוודא כי פעם בשנה תערך ישיבת תאום לבדוק כי חשבונות החשמל והטלפון יהיו למבני העיריה בלבד".
(הערה: ישיבה זו התקיימה בימים שמח' חשמל היתה חלק מאגף שפי"ר, ולכן הוטל התפקיד על מנהל אגף שפי"ר).
מאחר וכיום מח' חשמל הינה חלק מאגף הנדסה, סבורני כי הביקורת היתה צריכה להפנות שאלותיה בנושא למח' החשמל, ותמהני על כי לא נעשה כך.
7. יודגש כי בחוזים עם שוכרי המקלטים נכלל סעיף כי הם מחוייבים לשלם שכר דירה, מים, חשמל וכו'.
בעת חתימת החוזים, נשלחת "הודעה על חתימת חוזה" לכל הגופים הרלוונטים, כדי שכל אחד יפקח על ביצוע התשלום עליו הוא אחראי כחוק.
8. באשר לצריכת המים, העיריה תמשיך להכליל בחוזי השכירות סעיף בדבר חובת השוכר לשלם עבור צריכת המים שלו.
הדבר יוכל להתבצע רק לאחר שיותקנו שעוני מים, כפי שסוכם בין מנכ"ל העיריה למנהלת מפעל המים.

בכבוד רב,
אילה זיו, עו"ד
מנהלת מח' נכסים

נספח ד' - התייחסות מנהל מחלקת הביטחון לממצאי הביקורת

הגדון: ביקורת בנושא מקלטים

בהמשך לדו"ח בנושא.

1. אני רואה את הבעיה המרכזית בנושא תחזוקת המקלטים בכך שלא קיים ציוד חרום למקלטים.
ציוד החרום צריך להיות מסופק ע"י העירייה בשע"ח הוא לא קיים.
2. נושא התחזוקה בעיקרון הוא טוב ובעיקר במקלטים הדו-שימושיים. קיים שיתוף פעולה בין הגורמים השונים המתחזקים את המקלטים. ובעיות תחזוקה נפתרות במסגרת זו.
למרות זאת איני יכול להצביע על גורם מבקר כל שהוא אשר בודק את תקינות המקלטים באופן שותף.
3. במסגרת ההסכמים עם השוכרים במקלטים דו תכליתיים יש לחיים את השוכר גם לגבי פינוי מידי בשע"ח ולא רק את נושא החלפת המנעולים.

ב ב ר ב ה ,

שמעון שמואל
עוזר מנכ"ל

נספח ה' - התייחסות מנכ"ל העירייה לממצאי הביקורת

הנדון: ביקורת בנושא מקלטים

להלן הערותי לדו"ח מקלטים ציבוריים.

1. אני סבור כי שילוט המכוון למחסה יש להציג רק כאשר ניתנת הוראה לפתוח את המחסות לציבור.
לפיכך אנחה את אגף שפי"ר להכין שילוט אשר יותקן עם הפתיחה.
2. באשר לתקציבים אשר העירייה מקדישה לתחזוקת המקלטים: תחזוקת המקלטים בכפר סבא היא טובה. בשעת הצורך נעזר צוות המקלטים בעובדים נוספים או בקבלנים.
מדיניות העירייה לרב שימושיות המקלטים, תורמת לתחזוקה טובה בעלויות נמוכות.
נראה לי לא נכון להקצות עובדי תחזוקה לאחזקת מקלטים מושכרים במקום לבתי ספר וגני ילדים.
3. השילוב של תחזוקת המקלטים בתחזוקה הכללית הוא נכון יותר מבחינה מקצועית, ותחזוקת המקלטים יוצאת נשכרת מהם. לפיכך לא ניתן ל"צבוע" את כל האמצעים המועברים לתחזוקת מקלטים, אך התוצאה היא, כאמור, טובה, (ראה דוח המבקר פסקה 6.2 "נמצא כי מרבית המקלטים תוחזקו בצורה משביעת רצון").

"מקלט" אגודת לב-אל-לב

לפי מיטב הבנתי מדובר במרתף שאיננו מקלט ציבורי.

מאיר אלונים
מנכ"ל העירייה

התחה.